

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdx Magistrtvs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. VIII. Religiosus erga Ecclesiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

naues nostræ, ne infanis mundi tempestatibus deficiantur, immerganturque, retinentur, ac sustentantur. *Timor Domini odit malum. Prou. c. 8.* vbi ille hospes est, non admittit vitia, nec cedit malis, quæcumque demum immineant; progenerat fortitudinem, Iudicis iusti scutum inexpugnabile. *In timore Domini fiducia fortitudinis est. Prouerb. 14.* Super aspidem & basiliscum ambulabit, & conculcabit leonem & draconem. *Psal. 90.* Si consistant aduersus eum castra, non timebit cor eius. *Psal. 26.* Assumet pennas, & sicut aquila volabit, & non deficiet. *Isaie 40.* Rectissime Lactantius 3. epist. primum iustitiæ esse officium scribit, Deum cognoscere vt parentem; metuere vt dominum; diligere vt patrem. non ille est seruilis, is enim *degeneres animos timor arguit.* Filiorum ille est, qui metum simul & amorem vno nodo connectit, vno halitu spirat. Is ille est, qui, quem possidet, beatum facit. *Beatus vir qui timet Dominum. Psal. 111.* *Beatus homo, qui semper est pauidus. Prou. 28.* quare? in mandatis eius cupit nimis. ea illi regula volütatis, vitæ, actionum. *Qui timet Deum, faciet bona. Eccl. 15.* & quod inde profluit, qui continens est iustitiæ, apprehendet eam, & strictè cõplectetur: nõ tepidè, non flacidè, non in duas partes claudicando, sed feruenti zelo, incenso, intensoq; amore totam amplexabitur. nec ita eo merète Iustitia suas partes deseret, sed obuiabit illi quasi mater honorificata, spontè se ei offeret, si eam solâ totâ animi intentione, nullo affectu alio admisso teneat, ipsa diriget consilia eius, vias suas demonstrabit illi: liberabit eum, proreget, eripiet, & glorificabit eum, & ostendet illi salutare suum. *Psal. 90.* præibit illa, æquum iustumque præcinet, audire tantum, & succinere Iudicem oportet. *Qui timent Dominum, inueniēt iudicium iustum, & iustitias quasi lumen accendent. Prou. 36.* præferet illa facem, quæ tenebras dispellet, quas offundere possunt affectus, metus, amor, dona, & quæcumque alia humana: & cum his pugnantem atque sub illius anciliis mox vincentem solabitur: *Dicite iusto, quoniam bene, quoniam fructum adinventionum suarum comedet. Isaie. 3.*

C A P V T VIII.

Religiosus erga Ecclesiam.

Pietas in Deum affeclam habet Religionis, obseruationem, & Ecclesiæ venerationem. *Valer. Max. Rubrica. 1.* *Omnia post religionē ponenda, & semper nostra ciuitas hoc duxit, etiam in quibus summæ Maiestatis conspici decus voluit.* Quapropter
non

non dubitauerunt sacris imperia seruire. Varro; Prius de diuinis quam humanis rebus ad senatum referendum est. & Liu. l. 6. Consules nulla de re prius quam de religionibus senatum consulere. quin & Niceph. l. 10. c. 22. ait Iulianum apostatam prohibuisse, ne apparitores praesides antecederent, quando delubrum intergrederentur. Boni Principis est, ac religiosi, Dei sacerdotes honorare atque tueri. c. boni. d. 96. Non licet, inquit Simmachus, Imperatori, vel cuiquam pietatem custodiendi, aliquid contra diuina mandata presumere, nec quicquam quod Euangelicis, Propheticis, aut Apostolicis regulis obuiet, agere. & Felix; Certum est hoc rebus vestris esse salutare, ut cum de causis Dei agitur, iuxta ipsius constitutionem, regiam voluntatem sacerdotibus Christi, videatis subdere, non praeferre, & Sacrosancta per eorum praesules, potius discere, quam docere; Ecclesiasticam formam sequi, non huic humanitas, sequenda iura praefigere; neque eius sanctionibus, velle dominari, cuius clementiae Deus voluit tua pietatis deuotionis colla submittere, ne dum mensura caelestis dispositionis, exceditur, eat in contumeliam disponentis. c. certum. dist. 10. Cognoscant, inquit Isidorus, Principes seculi Deo debere se rationem reddere, propter Ecclesiam, quam a Christo tuendam suscipiunt. c. prius. 23. q. 1. & Ioan. VIII. eos qui Ecclesiarum tuitionem rogati negligunt, post secundam, & tertiam admonitionem omni comunione usque ad condignam satisfactionem declarat esse priuatos. c. administ. ibid. Conciliū Lateranense anathemate eos ferit, qui Ecclesiae iurisdictionem & auctoritatem Praelatorum euacuant. c. non minus. d. iurisdictione. x. de immunit. Ecclesiae. Si inter omnes fideles pax & concordia habenda est, multo magis inter Episcopos & Principes esse debet: qui post imperialis apicis dignitatem populū Dei regunt; ita tamen inter se concordare debent, ut alterutri sibi ad Dei seruitium peragendum, & ministerium suum explendum non solum non nocent, quin potius adminiculo sint. Cabilonense sub Carolo. c. 20. Arelat. sub Carolo c. 12. 13. Cogitent Iudices Deū zelotypū esse, & quae eius praecipua sunt, eiusque patrocinio tecta, non sine ultionis expectatione temeranda, eam saltem reuerentiā tribuat Christianus Ecclesiae illiusque, ministris, quam Romani, Graeci, Germani, Aegyptij, Cappadoces, Gallis olim sacerdotibus, aut Alexander Magnus summo Pontifici obuiā Hierosolymis venienti.

Dis te, minorem quod geris, imperas. I. 2001163

Sequatur exempla Constantini, aliorumque Principum Christianorum, quorum apud homines gloria, apud superiores praemia erunt aeterna. Plura recenset Ribadin. in prim. de Princ. l. 1. c. 35. Qui cumque imitabitur Iudex, in memoria aeterna erit Iustus. hic tamen

2.
Vera religione non hypocristi.

B

veram

veram religionem desidero, non fictam; non Hypocrisim, non specie religionis in ambitionem relabentem, quod execratur *l. 2. D. de extra ord. crim.* non specie religionis fortunas effundentem. Vindicta diuina est, cum ad tales deferuntur publicæ potestates: *Permittit Deus regnare hypocritam propter peccata populi. Iob. 34.* neque populo benefacere possunt, qui Deo illudant. *Difficile est in potestatibus temperare, qui per ambitionem probos sese simulauerunt. Sallust. in Jugurt.* Non tamen vitandum est, ne viri Principes conspicui sint, & eluceant virtute, verâ tamen, non fictâ. *Videant opera vestra bona. Matth. 5.* Fuit Scipio non veris tantum virtutibus mirabilis, sed arte quoque quâdam ab iuuenta in ostentationem earum compositus. *Liu. lib. 26.* Ideo Persis Regibus ignes præferri, & Romanis Imp. ante thronum apponi soliti, vt introspiciantur, & virtute ac vero Dei cultu subditis præluceant. Enimvero vt Deus auersatur eos, qui virtutes mentiuntur,

Qui Curios simulant, & Bacchanalia viuunt:

ita non æquè vetat, ne defectus suos, qui eminent, celent;

Rara quidem mendâ facies caret, occulte mendas.

imò si à vitiis ipsis non abstinent, priuatim tamen, & tantum clam peccent. tum sui causâ, quia solute viuentes despicibiles fiunt; & multas opportunitates præbent insidiantibus. *Arist. 5. Pol. c. 10.* tum populi. nam quemadmodum ex erratis, quæ in nauibus inter nauigandum contingunt, si quis præsertim nauarum peccet, leue & paruum adfert damnum; verum si gubernator aberret aut delinquat, omnibus nauigantibus communem fortunam ac periculum struit: ita priuatorum hominum delicta non in plebis, sed in ipsorum incommodum referuntur. *Demost. orat. 1. contra Aristog.* Magistratus & Principes qui clam peccant, vt priuati peccant; qui palam, vt potestates: & in sequelam subiectos trahunt, & in omnibus peccant; qui eorum peccant exemplo.

CAPVT IX.

Iustus.

Deus Iudex Iustus, fortis, & patiens. *Psal. 7.* eadem elogia, eoque ordine tribuenda Iudici, pro sui prototypi imitatione. Igitur is esse debet iustitiæ, & æquitatis amans, atque obseruans. non est Iudex, si non est in eo Iustitia. *e. iustum 23. q. 2. Iustus Dominus, & Iustitiam dilexit, æquitatem vidit vultus eius.* eâ scilicet dignatione, vt totum vultum inspicendum portigere, non frontem tantum exporrigere velit;

vt